

Comunicat de presă

Guvernul continuă să acorde ANITP competențe nelimitate de control asupra organizațiilor neguvernamentale din domeniul traficului de persoane

[Grupul Independent de Lucru Împotriva Traficului de Persoane și Migranți](#) (THB-WG) își exprimă public, pentru a doua oară, dezacordul cu privire la prevederile Proiectului de Ordin al Ministrului Afacerilor Interne referitor la competențele Agenției Naționale Împotriva Traficului de Persoane (ANITP), printr-un Punct de vedere transmis către Ministerul Afacerilor Interne (MAI) la data de 24 iunie 2020.

Articolul 2(1) al Proiectului de Ordin¹ supus dezbaterii publice în data de 10 martie 2020² reglementează: *“Agenția este o structură de ordine și siguranță publică, având competență generală în domeniul propriu de activitate, realizând evaluarea și monitorizarea, la nivel național, a activității desfășurate în domeniul luptei împotriva traficului de persoane, de către instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale”*.

Organizațiile semnatare consideră că prin actele normative aduse în discuție mai jos, MAI acordă ANITP competențe nelimitate de control asupra societății civile, încălcând grav prevederile dreptului european, în special Directiva 36/2011/UE anti-trafic, precum și dreptul organizațiilor neguvernamentale la asociere, garantat de Constituția României prin articolul 40 și de legislația europeană și internațională privind drepturile omului, ratificată de către statul român. De asemenea, THB-WG solicită corelarea normelor juridice naționale referitoare la competențele instituționale de monitorizare și evaluare a activităților desfășurate în domeniul luptei împotriva traficului de persoane pentru implementarea Strategiei naționale.

Este important de înțeles faptul că numărul raportărilor făcute de România cu privire la victimele traficului de persoane sunt mult sub nivelul celor prezentate de organizații internaționale sau neguvernamentale. [Raportul european](#) referitor la colectarea datelor în domeniul traficului de persoane, publicat în decembrie 2018, plasează România pe locul I, cu 74% dintre victimele raportate în UE fiind cetățeni români, în timp ce [Raportul Comisiei Europene către Parlament și Consiliu](#), din același an, menționează că 78% dintre minorii exploatați intern sunt copii români. Deși România și-a asumat prin [Tratatul de aderare semnat în 2005](#) *“să includă acțiuni concrete pentru a reduce statutul României de țară de origine, tranzit și destinație a victimelor traficului de persoane și să prezinte anual, începând cu martie 2005, statistici credibile privind modul în care acest fenomen infracțional este controlat”*, vedem că, la 15 ani de la acest moment, România este într-o situație mult mai gravă, reflectând lipsa de eficiență a autorităților din domeniu. Crearea THB-WG și raportarea paralelă a situației fenomenului traficului de persoane în România a dus la legiferarea contestată de noi prin care ANITP primește competențe de control asupra societății civile din România.

¹ Disponibil la: http://webapp.mai.gov.ro/frontend/documente_transparenta/270_1583862158_Proiect%20OMAI.pdf.

²A se vedea <https://www.mai.gov.ro/informatii-publice/transparenta-decizionala>

Potrivit mențiunilor ONG-urilor care au ca obiect de activitate asistența și protecția victimelor, ANITP face eforturi pentru a raporta [un număr mai mic de victime decât cel real](#). În cazul unui ONG din Timișoara s-a menționat că în situația raportării a 40 de victime, ANITP a menționat că poate înregistra doar două deoarece restul nu se încadrau, din punctul de vedere al ofițerilor ANITP, în profilul victimei. Au fost, de asemenea, situații în care victime transportate la instanță de către această agenție și-au retras plângerile în urma discuțiilor avute cu reprezentanții ANITP. Interesul neraportării corespunzătoare a numărului real de victime constă în aceea că statul, pe de o parte, aparent beneficiază de o imagine mai bună, iar pe de altă parte ar trebui să investească bani proporțional cu situația reală a fenomenului identificat.

Organizațiile semnatare sunt convinse de faptul că ANITP nu are capacitatea de a monitoriza, evalua și coordona corect activitatea ONG-urilor care se ocupă de asistența victimelor sau de alte activități din sfera luptei împotriva traficului de persoane. Neclaritatea legislativă poate duce, în aceste condiții, la abuzuri frecvente, iar victimele traficului pot fi revictimizate - de data aceasta de statul român.

Conținutul prevederilor propuse arată clar că MAI nu a reușit să explice în mod clar, precis și previzibil necesitatea, scopul legitim, interesul social pentru includerea organizațiilor neguvernamentale în sfera monitorizării și evaluării făcute de către ANITP, încălcând cerințele constituționale și legale privind elaborarea actelor normative. Lipsa motivării este și mai gravă atunci când se referă la limitarea unui drept fundamental precum dreptul la asociere. Mai mult, Proiectul de Ordin nu prevede nici garanții care să permită o protecție a ONG-urilor împotriva riscurilor de abuz din partea ANITP, afectând în mod direct dreptul organizațiilor neguvernamentale la libertate de acțiune, informație, exprimare și apărare, drepturi prevăzute de Constituția României.

De asemenea, Proiectului de Ordin și HG 84/2018 - baza legală a acestui ordin, sunt în contradicție cu reglementările Directivei Anti-traffic a Uniunii Europene care garantează foarte clar principiul cooperării și nu subordonării dintre organizațiile societății civile din acest domeniu și instituțiile statelor membre. Strategia națională, la fel ca Directiva Anti-traffic, face distincție clară între monitorizarea și evaluarea instituțiilor publice (*VII.4. Monitorizarea și evaluarea traficului de persoane și a implementării politicilor*) și colaborarea cu societatea civilă (*VII.5. Cooperare interinstituțională și internațională*). Recent, Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei a recomandat statelor membre să asigure *un cadru legal și un mediu politic și public favorabil organizațiilor societății civile astfel încât să desfășoare în mod liber activități, pe bază legală, în concordanță cu legislația și standardele internaționale, pentru a lupta pentru protejarea și promovarea tuturor drepturilor omului și a libertăților fundamentale*.

În opinia organizațiilor neguvernamentale semnatare, toate problemele identificate în redactarea acestui Proiect de Ordin, împreună cu HG 84/2018, reprezintă motive temeinice de îngrijorare deoarece vizează direct limitarea și controlarea activității lor de către o instituție publică, **un act clar de intimidare și cenzură, și deci de încălcare a valorilor democratice**, fapte condamnate în trecut de către guvernul actual.

Așadar, Grupul Independent de Lucru Împotriva Traficului de Persoane și Migranți (THB-WG) solicită Ministerului Afacerilor Interne:

- modificarea articolelor 2(1) și 3(1)lit. b ale Hotărârii Guvernului 84/2018, fapt care va duce la modificarea implicită a articolului 2(1) al proiectului de ordin pentru a asigura conformitatea actelor normative respective cu prevederile constituționale și ale legislației europene și internaționale privind garantarea dreptului la liberă asociere și acțiune a organizațiilor neguvernamentale active în domeniul prevenirii traficului de persoane și asigurării de servicii victimelor;
- amendarea legislației naționale în vederea clarificării rolului actorilor implicați în activitatea de monitorizare și evaluare a Strategiei Naționale împotriva Traficului de Persoane pentru perioada 2018-2022, aprobată prin Hotărârea Guvernului 861/2018.

Pentru mai multe informații privind Punctul de Vedere transmis către MAI de organizațiile semnatare, puteți accesa acest link: <http://www.ecler.org/ro/advocacy>

Persoane de contact:

Conflict legislativ:

Cerasela Bănică – cerasela.banica@cado.org.ro

Efectele practice ale controlului ANTP:

Iana Matei – reachingoutrom@yahoo.com

Beniamin Lup - benilup@worldteach.ro

Comunicat susținut de:

1. Asociația Centrul de Advocacy și Drepturile Omului
2. Asociația Centrul European pentru Educație și Cercetare Juridică
3. Asociația WorldTeach
4. Asociația Femeilor Române din Italia
5. Fundația Freedom House România
6. Fundația Ușa Deschisă
7. Fundația ReachingOut
8. Asociația Valoare Plus
9. Asociația Cultural Socială Economică Christiana
10. Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară Împreună
11. Asociația Solidaritatea pentru Libertatea de Conștiință
12. Asociația Serviciul Iezuiților pentru Refugiați din România
13. Asociația Centrul Syene pentru Educație
14. Grupul Independent de Lucru Împotriva Traficului de Persoane și Migranți (THB-WG)